

אמרי שפר "תלז"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com,

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשיכם או כתובות של נציג בעלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אבל הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד.

אחד שכבר יש לו נכדים משלו יודע שהשמחה שיש לאדם מנכדיו, היא אפילו רבה יותר מהשמחה שיש לו מבניו.

אין בעולם ברכה גדולה יותר, מאשר השכנת שלום בין האחים. אכן, נכונות הן המילים שאמר דוד המלך בספר תהילים: "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד" (תהילים קל"ג:1). זוהי הנחת שהקב"ה מאחל לכל יהודי בעולם כולו.

אין לשמוע נגינה או ריקודין בתענית (קיצור שו"ע סי' קכ"ב א'. תשו' אבן ישראל ח"ז סי' כ"ח)

אין מחנכים קטנים בצום (מהרש"ם דע"ת תקנ"ד ו'. משנ"ב סימן תק"ן ס"ק ה'. ראה הליכות שלמה תעניות פ' י"ג שלא היתה דעתו נוחה ממה שנערים צמים כמה צומות לפני הבר מצוה). מכל מקום לא יאכילם מאכלים של תענוג (מג"א סי' תק"נ ס"ק ב'. משנ"ב שם ס"ק ה').

אין עשרה בטבת חל בשבת (ראה שו"ע סי' תכ"ח סעיף ב', ובסי' תק"נ משנ"ב ס"ק ח') אבל ביום ששי יכול לחול.

אל הרבי מקוצק בא זקן אחד ואמר לו שמתכוון הוא לעלות לארץ ישראל, כדי שלא יסבול אחרי מאה ועשרים שנה מצער גלגול מחילות. או ואבוי! אמר הרבי מקוצק - כמה בני אדם הללו אוהבים את גופם הרקוב והסרוח, שדואגים לו אפילו לאחר מיתה.

אם הוא אוכל או שותה "שיעורים" מותר להיות ש"ץ ולעלות לתורה ולומר עננו בתפילה (תשו' מהר"ם שיק סי' ר"צ. לב אברהם סי' תקנ"ט בשם הגרש"ז אויערבאך. שש"כ פ"ט הע' קכ"ב).

אם זקוק, יכול לשתות קפה אחרי קידוש אבל לא יאריך בזה, בכדי שלא לעשות הפסק בין הקידוש לסעודה. ואינו מברך על השתייה אם היה בדעתו לשתות קפה בשעה שקידש. (ראה שו"ע סימן קע"ד סעיף ב' ובמשנ"ב ס"ק ג').

אם נעשה לו נס למעלה מדרך הטבע, מברך 'שעשה לי נס', וכן כשהיה בסכנת מוות ודאית, אף שניצל בדרך הטבע. אבל אם לא היה בסכנת מוות ודאית וניצל בדרך הטבע, אינו מברך כלל. ואם נעשה הנס בהשגחה פרטית גלויה, מברך בלי שם ומלכות.

אם רוצה להשכים ולאכול לפני עלות השחר, צריך להתנות לפני השינה (שו"ע סי' תקס"ד משנ"ב שם ס"ק ד'). אם התנה לאכול, שתייה בכלל, אבל אם התנה לשתות אין האכילה בכלל (תוס' חיים כלל קל"ב ס"ק י"ח)

ביום עשרה בטבת אין עורכים נישואין, אבל במוצאו, מותר. (בה"ל סי' תקנ"א ס"ב ד"ה מר"ח הביא מא"ר (תקנ"א א') פמ"ג (א"א ס"ק י') דיש להחמיר בי' בטבת כמו מר"ח אב עד התענית. והגם שהמהרש"ם דע"ת כתב שהוא ט"ס בא"ר אבל בס' פרי השדה (ח"ד סי' ס"ב) ושבת הלוי החמירו לענין נישואין).

במקום ריח רע מהפה, דעת המנחת יצחק (ח"ד סי' ק"ט) שיכול לצחצח שיניו ויזהר מלבלוע כלום.

בפרשת השבוע נלמד שיוסף ציוה לרופאים לחנוט את יעקב אביו אחרי מותו, וכן מסופר בפרשה שחנוטו את יוסף עצמו אחרי מותו. ה"חניטה" היתה טיפול ממושך אשר הרופאים המלומדים של מצרים הקדומה נהגו לערוך לגופו של המת במשך ארבעים יום, באמצעות מריחת מיני סממנים ומרקחת בשמים על גופו, במטרה לשמר את גופו של המת שלא יירקב. בדרך כלל, במהלך החניטה היו מוציאים מהמת אל איבריו הפנימיים, וממלאים את גופו במרקחת בשמים מיוחדת, וכן מורחים את המרקחת מבחוץ, אולם מובא בזוהר הקדוש, שאצל יעקב אבינו לא הוציאו את איבריו הפנימיים, רק מרחו מיני סממנים על גופו מבחוץ.

בתענית במנחה יש נוהגין שהשליח ציבור מתעטף בטלית. וגם הבעל קורא מתעטף בטלית (הקריאה היא ב"ג מדות, ואי' בגמ' ר"ה י"ז: שנתעטף הקב"ה כשליח ציבור והראה לו למשה סדר תפלה וכו'). (הליכות שלמה קרה"ת פ"ב סעיף ב)

בתפילת המנחה בארץ ישראל נושאים הכהנים כפיהם (שו"ע סימן תקס"ו סעיף ח') ובחוץ לארץ יאמר הש"ץ או"א ברכנו בברכה המשולשת וכו' (משנ"ב שם ס"ק כ"ג).

גם לגברים וגם לנשים ניתן כוח התפילה. אך הכוח המיוחד של הנשים בתפילה הוא כוח הבכיה. "היזהרו בנשותיכם שדמעטן מצויה". התכונה הרגשית והנטייה לבכי, נועדה לתפקיד הקשה של פתיחת שערים ע"י דמעות.

דברי משה רבינו שאמר "והדבר אשר יקשה מכם תקריבון אלי ושמעתיו" (דברים א', י"ז), ולא כתוב שמושה רבינו יענה להם ויפתור את הדבר הקשה. מכאן ראייה שישנם דברים שדי שמספרים אותם למשה, ואפילו אם לא מקבלים תשובה עליהם, זה מרגיע את הדעת.

האדם זוכה למנוחה ונעימות אמיתית, כאשר 'ויט שכמו לסבול' – הוא מתרגל לסבול את הכל. אדם סבלן הוא האדם הזוכה לרוגע ומנוחה. (הרה"ק רבי יצחק מווארקא ז"ע בשמו של כפרי אחד)

האמרה הידועה לכל יהודי החי בארצות הגולה: "השאלה היא לא האם ילדיך יישארו יהודים, אלא האם נכדיך יהיו יהודים".

הגמרא אומרת על הפסוק: "ואת כל היקום אשר ברגליהם" זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו וברגע שאין לו יותר ממון הרגליים שלו נפשטים ואינם עומדים בעצמם. (ישראל קלצקין)

